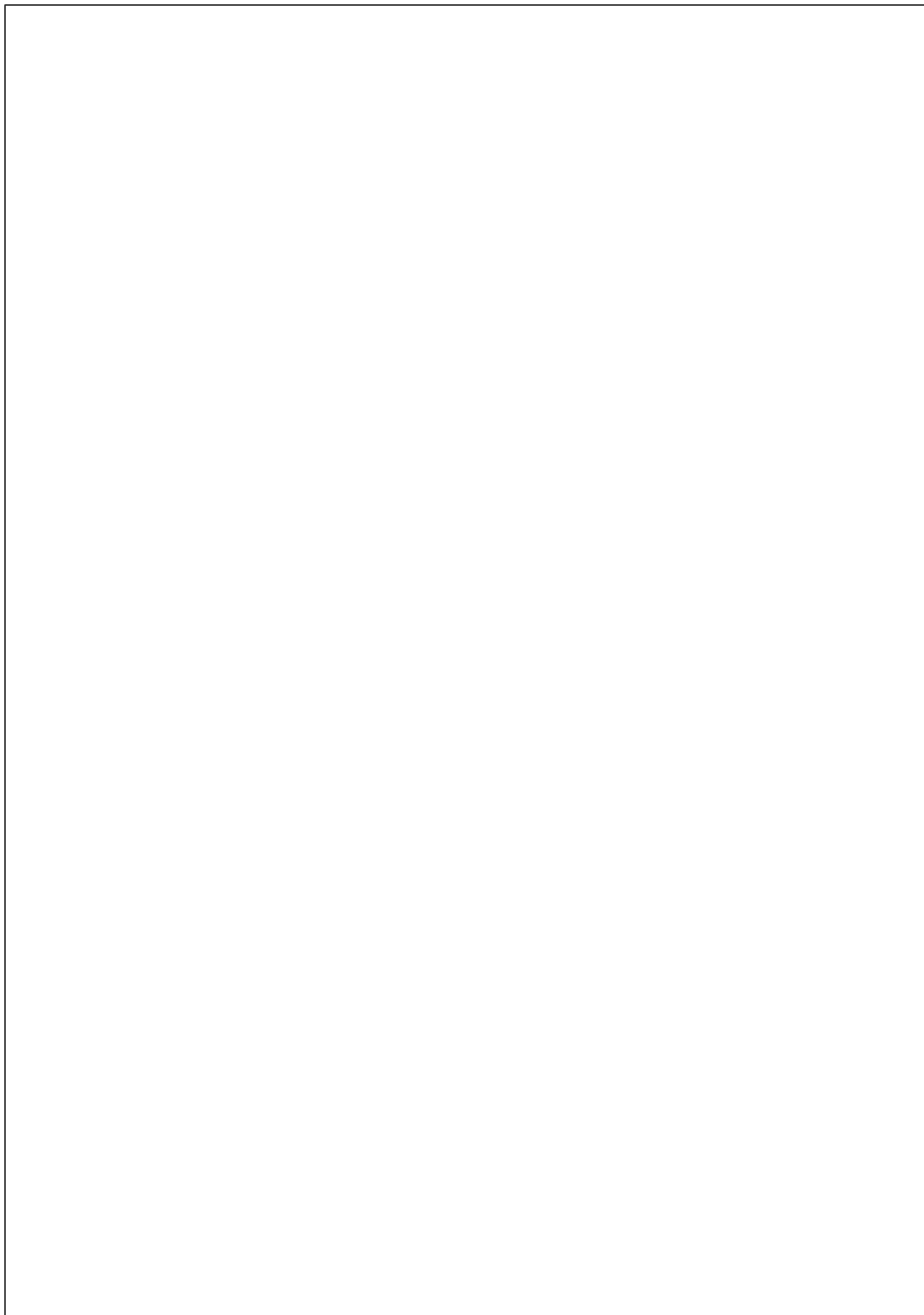

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/244648,Akcja-11-lipca-Zapal-Znicz-Pamieci.html>

01.07.2026, 11:03

[Następny](#)

[Powrót](#)

Akcja „11 lipca - Zapal Znicz Pamięci”

10.07.2026

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie we współpracy z Muzeum Kresów w Lubaczowie, Hufcem ZHP w Lubaczowie im. ks. hm. Wiktora Hassa Paneckiego, Jednostką Strzelecką 2033 im. gen. Józefa Kustronia w Lubaczowie oraz Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Oddział w Lubaczowie po raz kolejny prowadzi akcję „11 lipca - Zapal Znicz Pamięci”.

Akcja ma na celu upamiętnić wszystkich bestialsko zamordowanych Polaków przez zbrodniarzy z OUN-UPA i polega na zapalaniu Zniczy Pamięci na grobach pomordowanych przez OUN-UPA w województwie podkarpackim. Jest to wyraz pamięci o ofiarach banderowców zarówno z naszego regionu, jak i tych pomordowanych na Kresach Wschodnich II RP. W akcję zaangażowani są harcerze z Hufca ZHP w Lubaczowie im. ks. hm. Wiktora Hassa Paneckiego, Jednostka Strzelecka 2033 im. gen. Józefa Kustronia w Lubaczowie i Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Oddział w Lubaczowie, rozdawane są także ulotki informacyjne przygotowane przez IPN Oddział w Rzeszowie. Głównym organizatorem tegorocznej akcji jest Muzeum Kresów w Lubaczowie.

Krwawa Niedziela na Wołyniu

11 lipca 1943 roku ukraińscy nacjonałiści zaatakowali Polaków w 99 miejscowościach przedwojennego województwa wołyńskiego na Kresach Wschodnich - wtedy zajętych już przez niemiecką III Rzeszę. Dla upamiętnienia tego dnia, nazywanego Krwawą Niedzielą, co roku obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów.

Tego dnia miało miejsce apogeum Zbrodni Wołyńskiej. O świcie oddziały UPA - często przy aktywnym wsparciu miejscowej ludności ukraińskiej - otoczyły i zaatakowały jednocześnie 99 polskich wsi w pow. kowelskim, włodzimierskim, horochowskim i częściowo łuckim. Doszło tam do eksterminacji ludności cywilnej i zniszczeń. Wsie były palone, a dobytek grabiony. Badacze obliczają, iż tylko tego jednego dnia mogło zginąć ok. 8 tys. Polaków - głównie kobiet, dzieci i starców. Ludność polska ginęła od kul, siekier, wideł, noży i innych narzędzi, nierzadko w kościołach podczas mszy św. i nabożeństw.

Za datę symboliczną dla ludobójstwa na Wołyniu uznaje się 10 lipca 1943 r., kiedy członkowie UPA rozerwali koźmi wysłanego na pertraktacje z nimi przedstawiciela Polskiego Państwa Podziemnego Zygmunta Rumla. Po tej zbrodni rozpoczęły się masowe mordy na ludności polskiej na Wołyniu, a później w Małopolsce Wschodniej. Szacuje się, że ukraińscy nacjonałiści, wspierani przez chłopstwo, zaatakowali Polaków zamieszkałych w 4300 miejscowościach. W pobliżu zniszczonych wsi i chutorów pozostały bezimiennie masowe doły grobowe kryjące - najczęściej okaleczone - ciała polskich mieszkańców Kresów.

Celem ukraińskich nacjonalistów była jednak nie tylko fizyczna eliminacja polskiej społeczności, ale także wykarczowanie śladów świadczących o wielowiekowej obecności polskiej na Kresach.

Dlatego równoległe z aktem ludobójstwa niszczyli polskie dobra kulturalne, zabytki, uderzali w kresową gospodarkę, wypalając polskie siedliska do fundamentów, ze szczególną zjadłością niszcząc katolickie kościoły.

W latach 1943-1945 na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej ukraińscy nacjonałiści wymordowali od 80 do 120 tys. Polaków. Precyzyjna liczba ofiar nie jest możliwa do ustalenia.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Akcja społeczna